

**ПРОГРАМА ЗА ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧНИОТ ИСПИТ
ЗА ВРШЕЊЕ НА ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ЦАРИНСКИТЕ РАБОТИ**

ПРВ ДЕЛ.

- 1. Тематската област: Царински дозволено постапување или употреба на стока, од член 6 став (10) точка 2) алинеја 1 на Царинскиот закон, содржи:**
 - Основни поими (царинско подрачје, царински орган, царински статус, царински долг, царински надзор и царинска контрола, царински дозволено постапување или употреба на стока, царински формалности, царинска декларација, царинење на стока);
 - Царински декларант и застапување (поим, видови на застапување, право на застапување, одобрение за вршење на работи на застапување, основ за преземање на дејствија на застапување, податоци за царинскиот декларант и за застапникот во царинската декларација, одговорности и обврски на царинскиот декларант и на застапникот);
 - Обврски на учесници во царинска постапка и други лица (непосредно или посредно вклучени во дејностите кои се во врска со трговијата со стока, давање на документи и информации, водење на евиденција, чување на документи);
 - Внесување на стока во царинското подрачје (до одредување на царински дозволено постапување или употреба на стока);
 - Царински дозволено постапување или употреба на стока;
 - Царинска декларација (општо, писмена форма во редовна постапка);
 - Поедноставени постапки и други видови декларации;
 - Овластен економски оператор;
 - Пуштање на стока во слободен промет;
 - Транзит;
 - Царински постапки со економски ефект (царинско складирање, увоз за облагородување, преработка под царинска контрола, привремен увоз, извоз за облагородување);
 - Редовен извоз;
 - Привремен извоз;
 - Повторен извоз, уништување и отстапување;
 - Враќање на извезена стока во странство (извозни царински формалности, потврда за истоветност на стока, ослободување од увозни давачки, рокови);
 - Ослободување од плаќање царина;

- Гаранција за покривање на царински долг;
- Настанување на царински долг;
- Пресметка и наплата на царинскиот долг;
- Наплата на царински долг од гаранција (постапка, клаузули, исклучоци);
- Гасење на царинскиот долг (поим, случаи);
- Враќање и простување на царински давачки;
- Жалба (право на жалба, рокови, извршување);
- Повреди на царинските прописи (видови на повреди, видови на постапки по царински прекршок, одземање на стока која е предмет на прекршок и транспортни средства со кои е сторен прекршок).

2. Тематската област: Царинска тарифа, од член 6 став (10) точка 2) алинеја 2 на Царинскиот закон, содржи:

- Хармонизирана номенклатура (поврзаност помеѓу Номенклатурата на Хармонизираниот Систем, Комбинираната номенклатура на Европската Унија и Царинската тарифа на Република Македонија),
- Закон за царинска тарифа,
- Структура на Царинската тарифа (тарифни броеви, тарифни подброеви, тарифни ознаки, наменување на стоката, царина, единечни мерки),
- Распоредување на стоката (основни правила за применување на Царинската Номенклатура),
- Основни правила за примена на царинските давачки (царина по вредност, царина по единица на мера, максимална царина),
- Преференцијална царина,
- Автономна царина,
- Повластен тарифен третман за одредена стока заради нејзиниот вид или крајна употреба и
- Задолжителна тарифна информација

3. Тематската област: Потекло на стока, од член 6 став (10) точка 2) алинеја 3 на Царинскиот закон, содржи:

- Непреференцијално потекло на стока (примена на непреференцијално потекло на стоката, правила за стекнување на непреференцијално потекло на стоката, Уверение за потекло);
- Преференцијално потекло на стока (договори за слободна трговија, примена на преференцијалното потекло при увоз на стока, правила за стекнување на преференцијално потекло на стоката, пополнување и издавање на доказ за потекло, задолжителна информација за потекло).

4. Тематската област: Вредност на стока за царински потреби, од член 6 став (10) точка 2) алинеја 4 на Царинскиот закон, содржи:

- Примена на царинската вредност;

- Националното законодавство кое ја уредува царинската вредност и негова поврзаност со меѓународни договори за царинска вредност;
- Методи за утврдување на царинската вредност;
- Прилагодување на трансакциската вредност кога се применува метода на трансакциска вредност (елементи кои се вклучуваат/исклучуваат од царинската вредност);
- Услови (ограничувања) за утврдување на царинската вредност според метода на трансакциска вредност;
- Намалување на цената од аспект на утврдување на царинската вредност според метод на трансакциска вредност;
- Утврдување на царинската вредност во случај кога нема продажба (бесплатни пратки);
- Утврдување на царинската вредност на носители на податоци наменети за употреба во машините за автоматска обработка на податоци;
- Декларација за вредност и документи кои се поднесуваат;
- Дополнителни докази во случај на сомневање на царинскиот орган за прифатливоста на трансакциската вредност.

5. Тематската област: Даноци и даночна политика, од член 6 став (10) точка 2) алинеја 5 на Царинскиот закон, содржи:

- Данок на додадена вредност – ДДВ (поим за данокот на додадена вредност, предмет на оданочување, даночна основа, даночни ослободувања при извоз, доказ за извршен извоз, даночни ослободувања при увоз, даночни стапки, време на настанување на даночниот долг, даночен должник, пресметување и плаќање на ДДВ, продолжување на рокот за плаќање на ДДВ при увозот, враќање на ДДВ);
- Акцизи (поим за акцизи, стоки подлежни на акцизи, царински надзор на стока подлежна на акцизи, увозно царинење на стока подлежна на акциза за која акцизата се плаќа при царинење, односно акцизата е платена со употреба на контролни марки, увозно царинење на стока подлежна на акциза за кои акцизата не се плаќа при царинењето, повторен увоз на стока подлежна на акциза, извозно царинење на стока подлежна на акциза, дополнително плаќање, враќање или неплаќање на акцизата).

6. Тематската област: Нетарифни мерки и мерки на трговска политика, од член 6 став (10) точка 2) алинеја 6 на Царинскиот закон, содржи:

- Поим на нетарифни мерки и мерки на трговска политика (дефиниција)
- Нетарифни мерки и во мерки и мерки на трговска политика во националното законодавство;
- Улогата и значењето на нетарифни мерки и мерки на трговска политика во царинската постапка;

- Примената на нетарифни мерки и мерки на трговска политика во царинската постапка (пуштање во слободен промет, одложувачки постапки и постапки со економски ефект, извоз);
- Поделба на нетарифни мерки и мерки на трговска политика според примената во царинската постапка;
- Нетарифни мерки и мерки на трговска политика кои се применуваат при преминување на границата (внесување);
- Нетарифни мерки и мерки на трговска политика кои се применуваат во внатрешноста при пуштање на стоките во слободен промет (увоз);
- Нетарифни мерки и мерки на трговска политика кои се применуваат во внатрешноста при извозот на стоките;
- Постапување со стока чиј увоз е забранет.

ВТОР ДЕЛ

7. Тематската област: Транспорт и транспортно осигурување, од член 6 став (10) точка 2) алинеја 7 на Царинскиот закон, содржи:

- Цел на Инкотермс;
- Зошто се ревидира Инкотермс;
- Структура на Инкотермс

За кој вид на превоз кој Инкотермс може да се користи;

- Влијанието на Инкотермс врз формирањето на царинската вредност;
- Поврзаноста на Инкотермс и транспортното осигурување;
- Основни поими при транспортното осигурување;
- Осигурена сума и вредност на осигурен предмет;
- Премија на осигурувањето;
- Влијанието на транспортното осигурување врз царинската вредност;
- Видови на документи во транспортното осигурување.

8. Тематска област: Шпедитерско работење, од член 6 став (10) точка 2) алинеја 8 на Царинскиот закон, содржи:

- Конвенција за Договорот за меѓународен патен превоз на стока (товарен лист ЦМР- примена, права и одговорности на испраќачот, права и одговорности на превозникот, пополнување на товарниот лист);
- Европска спогодба за меѓународниот патен превоз на опасни стоки (АДР - класи на опасни материи, налепници за опасни материи, заеднички мерки за безбедност за сите опасни материи, посебни мерки за безбедност за превозот на определени видови опасни материи, консолидација);
- Поим и значење на меѓународната шпедиција;
- Основни функции на шпедицијата;
- Правно регулирање на шпедитерската дејност во Македонија;
- Документи на ФИАТА;
- Диспозиција за царинење;

- Складирање на стоката;
- Бродски товарен лист (Коносман);
- Железнички товарен лист (ЦИМ);
- Авионски товарен лист (АВБ);
- Полномошно;
- Тарифи;
- Општи услови за работењето на меѓународните шпедитери на Македонија;
- Шпедитерска етика.

ТРЕТ ДЕЛ

9. **Тематската област: Изготвување и употреба на царинска декларација, од член 6 став (10) точка 2) алинеја 9 на Царинскиот закон, содржи пополнување на царински декларации на образец ЕЦД и/или декларација за вредност (ДВ), согласно Правилникот за начинот на пополнување на царинската декларација и кодексот на шифри кои се употребуваат.**

Скопје
28.10.2011 година